Облікова картка дисертації

I. Загальні відомості

Державний обліковий номер: 0825U001464

Особливі позначки: відкрита

Дата реєстрації: 02-05-2025

Статус: Наказ про видачу диплома

Реквізити наказу МОН / наказу закладу: Наказ Національного технічного університету України "Київський політехнічний інститут імені Ігоря Сікорського" від 21.07.2025 № НСВС/59/25

II. Відомості про здобувача

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Самчинська Оксана Андріївна
2. Oksana A. Samchynska

Кваліфікація:

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0002-7901-5680

Вид дисертації: доктор філософії

Аспірантура/Докторантура: так

Шифр наукової спеціальності: 081

Назва наукової спеціальності: Право

Галузь / галузі знань: право

Освітньо-наукова програма зі спеціальності: Право

Дата захисту: 04-07-2025

Спеціальність за освітою: Право

Місце роботи здобувача:

Код за ЄДРПОУ:

Місцезнаходження:

Форма власності:

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

III. Відомості про організацію, де відбувся захист

Шифр спеціалізованої вченої ради (разової спеціалізованої вченої ради): PhD 8710

Повне найменування юридичної особи: Національний технічний університет України "Київський політехнічний інститут імені Ігоря Сікорського"

Код за ЄДРПОУ: 02070921

Місцезнаходження: проспект Берестейський, буд. 37, Київ, 03056, Україна

Форма власності:

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

IV. Відомості про підприємство, установу, організацію, в якій було виконано дисертацію

Повне найменування юридичної особи: Національний технічний університет України "Київський політехнічний інститут імені Ігоря Сікорського"

Код за ЄДРПОУ: 02070921

Місцезнаходження: проспект Берестейський, буд. 37, Київ, 03056, Україна

Форма власності:

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

V. Відомості про дисертацію

Мова дисертації: Українська

Коди тематичних рубрик: 10

Тема дисертації:

1. Правові засади запобігання дезінформації в Україні

2. Legal basis for preventing disinformation in Ukraine

Реферат/анотація:

1. У дисертації вирішено нове наукове завдання, яке полягає в теоретичному обґрунтуванні правових засад запобігання дезінформації в Україні та розробці науково обґрунтованих пропозицій і рекомендацій щодо їх удосконалення. Обґрунтовано, що формування правових засад запобігання дезінформації повинно ґрунтуватися на комплексному розумінні запобігання дезінформації, визначенні дезінформації як об'єкта запобігання, окресленні суб'єктів запобігання дезінформації та передбачати встановлення юридичної відповідальності за її поширення. Удосконалено підхід до визначення стану наукової розробки у сфері запобігання дезінформації в правовій науці сучасної України шляхом систематизації наукових розвідок залежно від основного об'єкта. Визначено періодизацію становлення правових засад запобігання дезінформації в сучасній Україні. Визначено фактори, що зумовлюють та сприяють дезінформації, та систематизовано їх у групи. Систематизовано ознаки дезінформації загалом, визначено ознаки

дезінформації як об'єкта запобігання та запропоновано визначення дезінформації як об'єкта запобігання. Обґрунтовано, що запобігання дезінформації - це передусім завдання держави, тож суб'єктами запобігання дезінформації є суб'єкти владних повноважень. З'ясовано, що запобігання дезінформації здійснює велике коло суб'єктів, які представлені органами виконавчої влади, державними органами, що не належать до органів виконавчої влади, органами місцевого самоврядування та суб'єктами делегованих повноважень. Запропоновано класифікацію суб'єктів владних повноважень, що здійснюють запобігання дезінформації. Встановлено, що правові засади запобігання дезінформації в ЄС містяться в актах первинного права ЄС (Договір про ЄС, Договір про функціонування ЄС та Хартія основоположних прав ЄС), регламентах та директивах, актах «м'якого права» (комюніке, резолюції, плани дій, декларація) та акті саморегулювання (Кодекс практики щодо дезінформації). Виокремлено напрями подальшої адаптації законодавства України до законодавства ЄС у сфері запобігання дезінформації. Обґрунтовано, що встановлення юридичної відповідальності є фактором ефективності правових засад запобігання дезінформації. За результатами дослідження дістали подальшого розвитку науково обґрунтовані пропозиції щодо вдосконалення правових засад запобігання дезінформації шляхом внесення доповнень та змін до чинних правових актів та прийняття нових нормативно-правових актів.

2. The dissertation under consideration addresses a new scientific task, namely the theoretical substantiation of the legal basis for preventing disinformation in Ukraine and the development of scientifically grounded proposals and recommendations for its enhancement. It is established that the formation of a legal basis for preventing disinformation should be based on a comprehensive approach. This comprehensive approach encompasses the conceptualisation of preventing disinformation, the definition of disinformation as an object of preventing, the identification of entities responsible for its preventing, and the establishment of legal liability for dissemination disinformation. The research advances the scholarly approach to assessing the state of scientific inquiry into preventing disinformation in Ukrainian legal science by systematizing existing studies based on their primary research object. The study further outlines a periodization of the development of the legal basis for preventing disinformation in contemporary Ukraine. The study identifies and systematizes the factors that cause and facilitate disinformation, categorizing them into four groups. The research systematizes the key attributes of disinformation in general and identifies its specific features as an object of preventing. The author has proposed a definition of disinformation as an object of prevention. The research substantiates that the prevention of disinformation is primarily the responsibility of the state; therefore, the subjects of disinformation prevention are entities vested with public authority. It is found that disinformation is prevented by a wide range of entities represented by executive authorities, state bodies other than executive authorities, local self-government bodies and entities with delegated powers. The author proposes a classification of public authorities responsible for preventing disinformation. The legal foundations for preventing disinformation in the European Union have been analyzed, identifying key regulatory sources: primary EU law (the Treaty on European Union, the Treaty on the Functioning of the EU, and the Charter of Fundamental Rights of the EU), regulations, directives, soft law instruments (such as communications, resolutions, action plans, and declarations), and self-regulation mechanisms (such as the Code of Practice on Disinformation). The main directions of adaptation of Ukrainian legislation to EU legislation in the field of preventing disinformation are outlined. The study substantiates that the establishment of legal liability mechanisms is crucial to the effectiveness of preventing disinformation. As a result of the research, scientifically substantiated proposals for improving Ukraine's legal basis for preventing disinformation have been developed, including amendments to existing legislation and the adoption of new regulatory acts.

Державний реєстраційний номер ДіР:

Пріоритетний напрям розвитку науки і техніки: Фундаментальні наукові дослідження з найбільш важливих проблем розвитку науково-технічного, соціально-економічного, суспільно-політичного, людського потенціалу для забезпечення конкурентоспроможності України у світі та сталого розвитку суспільства і держави

Стратегічний пріоритетний напрям інноваційної діяльності: Не застосовується

Підсумки дослідження: Нове вирішення актуального наукового завдання

Публікації:

- Самчинська О.А. Юридична відповідальність як запорука ефективності запобігання дезінформації. Наукові перспективи. 2024. № 12 (54). С. 1338-1350.DOI: https://doi.org/10.52058/2708-7530-2024-12(54)-1338-1350.
- Самчинська О. А. Правові вектори протидії дезінформації: досвід Європейського Союзу. Форум Права. 2023. № 77(4). С. 6–15. DOI: http://doi.org/10.5281/zenodo.10114539.
- Самчинська О.А. Дезінформація: поняття та сутність. Адміністративне право і процес. 2022. № 3(38). С. 32-45. DOI: https://doi.org/10.17721/2227-796X.2022.3.03.
- Бевз С. І., Самчинська О.А. Застосування ст. 173-1 Кодексу України про адміністративні правопорушення. Науковий вісник Дніпропетровського державного університету внутрішніх справ. 2021. Спеціальний випуск № 2 (115). С. 50-60. DOI: https://doi.org/10.31733/2078-3566-2021-6-50-60.
- Самчинська О.А. Штучний інтелект – інструмент для чи проти дезінформації? Проблеми європейської та світової безпеки: правові вектори: матеріали круглого столу (Київ, 10 травн. 2023 р.). Київ, 2023. С. 156-162.
- Самчинська О.А. Правова культура громадян як складова системи протидії дезінформації. Правове регулювання суспільних відносин в умовах воєнного стану та післявоєнної відбудови з метою забезпечення сталого розвитку: матеріали XI Міжнародної наук.-практ. конф. (м. Київ, 9 груд. 2022 р.). Київ, 2022. С. 35-38.
- Самчинська О.А. Ст. 114-2 Кримінального кодексу України – необхідність чи порушення права на свободу слова? Правові засоби протидії злочинам проти основ національної безпеки в умовах військової агресії: матеріали круглого столу. (м. Київ, 26 трав. 2022 р.). м. Київ, 2022. С. 92-95.
- Самчинська О.А. Особливості правового регулювання діяльності друкованих засобів масової інформації в соціальних мережах. Правове регулювання суспільних відносин в умовах сталого розвитку: матеріали X Міжнародної наук.-практ. конф. (м. Київ, 10 груд. 2021 р.). м. Київ, 2021. С. 110- 113.

Наукова (науково-технічна) продукція: методи, теорії, гіпотези

Соціально-економічна спрямованість: розвиток знань про правові засади запобігання дезінформації

Охоронні документи на ОПІВ:

Впровадження результатів дисертації: Планується до впровадження

Зв'язок з науковими темами: 0123U100816

VI. Відомості про наукового керівника/керівників (консультанта)

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Бевз Світлана Іванівна

2. Svitlana I. Bevz

Кваліфікація: д. ю. н., професор, 12.00.07

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0003-1331-3930

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Національний технічний університет України "Київський політехнічний інститут імені Ігоря Сікорського"

Код за ЄДРПОУ: 02070921

Місцезнаходження: проспект Берестейський, буд. 37, Київ, 03056, Україна

Форма власності:

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

VII. Відомості про офіційних опонентів та рецензентів

Офіційні опоненти

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Новицька Наталія Борисівна
2. Natalia B. Novytska

Кваліфікація: д. ю. н., професор, 12.00.07

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0003-4753-7625

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Державний податковий університет

Код за ЄДРПОУ: 44550814

Місцезнаходження: вул. Університетська, буд. 31, Ірпінь, 08201, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство фінансів України

Ідентифікатор ROR:

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Славко Анна Сергіївна
2. Anna S. Slavko

Кваліфікація: к. ю. н., доц., 12.00.07

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0003-1339-470X

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Сумський державний університет

Код за ЄДРПОУ: 05408289

Місцезнаходження: вул. Харківська, буд. 116, Суми, Сумський р-н., 40007, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

Рецензенти

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Рудник Людмила Іванівна

2. Lyudmyla I. Rudnyk

Кваліфікація: к. ю. н., 12.00.07

Ідентифікатор ORCID ID: 0009-0003-2470-8660

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Національний технічний університет України "Київський політехнічний інститут імені Ігоря Сікорського"

Код за ЄДРПОУ: 02070921

Місцезнаходження: проспект Берестейський, буд. 37, Київ, 03056, Україна

Форма власності:

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Дяковський Олександр Сергійович

2. Oleksandr S. Diakovskyi

Кваліфікація: к. ю. н., 12.00.07

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0003-3412-9278

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Національний технічний університет України "Київський політехнічний інститут імені Ігоря Сікорського"

Код за ЄДРПОУ: 02070921

Місцезнаходження: проспект Берестейський, буд. 37, Київ, 03056, Україна

Форма власності:

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

VIII. Заключні відомості

Власне Прізвище Ім'я По-батькові голови ради — Мисливий Володимир Андрійович

Власне Прізвище Ім'я По-батькові головуючого на засіданні — Мисливий Володимир Андрійович

Відповідальний за підготовку облікових документів — Самчинська Оксана Андріївна

Реєстратор

УкрІНТЕІ

Керівник відділу УкрІНТЕІ, що є відповідальним за реєстрацію наукової діяльності

Юрченко Тетяна Анатоліївна